

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет природничих наук

Кафедра лісового і аграрного менеджменту

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

навчальна практика

Освітня програма _Лісове господарство_____

Спеціалізація (за наявності) ____ _____

Спеціальність ____205 Лісове господарство_____

Галузь знань 20 - "Аграрні науки та продовольство"

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № _14_ від "31" серпня 2021_ р.

м. Івано-Франківськ – 2021 р._

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Навчальна практика
Освітня програма	Лісове господарство
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	205 Лісове господарство
Галузь знань	20 – Аграрні науки та продовольство
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	основна
Курс / семестр	2/4
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Практичні заняття – XX год. Самостійна робота – 90 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу

Мета навчальної практики з дендрології, екології лісу та лісового ґрунтознавства полягає в закріпленні та поглибленні теоретичних знань з морфології, систематики та екології рослин, ознайомленні з основами географії рослин та ґрунтів, принципами охорони природи, одержаних студентами на лекціях і лабораторно-практичних заняттях курсу „Дендрологія”, „Екологія лісу”, „Лісове ґрунтознавство”.

Завдання навчальної практики полягає не тільки в засвоєнні теоретичного матеріалу, а й дає можливість науково осмислити роль деревних рослин в ландшафтних комплексах України. Все це буде сприяти розширенню кругозору в області фітобіології і допоможе використовувати дендрологічні знання для цілей лісознавства.

- навчитися розпізнавати деревні види в природі за морфологічними ознаками якогось певного органа (листіків, квіток, кори, гілок);
- навчитися розпізнавати деревні види за формою крони, загальним виглядом (габітусом) рослини в цілому;
- закріпити знання про біологічні, екологічні особливості основних деревних декоративних порід;
- навчитись описувати декоративні якості дерев і чагарників.
- визначення лісорослинних властивостей ґрунтів;
- вивчення впливу едафічного фактора на ценотичні зв'язки між компонентами насаджень;
- виявлення найпридатніших ділянок для закладки розсадників та плантацій;
- визначення ступеня порушеності ґрунтів антропогенним впливом;
- встановлення джерел та причин забруднення навколишнього середовища;

Компетентності

- ЗК4.** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК7.** Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.
- ЗК8.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК9.** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК10.** Прагнення до збереження навколишнього середовища.
- ЗК11.** Навички здійснення безпечної діяльності.
- ФК14.** Здатність проводити лісівничі вимірювання та дослідження.
- ФК16.** Здатність аналізувати стан дерев, лісостанів, особливості їх росту і розвитку на основі вивчення дослідних даних, літературних джерел та нормативно-довідкових матеріалів.
- ФК23.** Здатність планувати й реалізовувати ефективні заходи з організації господарства, підвищення продуктивності насаджень та їх біологічної стійкості, ощадливого, на екологічних засадах, використання лісових ресурсів.
- ФК24.** Екологічні мислення і свідомість, ставлення до природи як унікальної цінності, що забезпечує умови проживання людства, особиста відповідальність за стан довкілля на місцевому регіональному, національному і глобальному рівнях.

Програмні результати навчання

- ПРН2.** Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.
- ПРН4.** Володіти базовими гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення лісового господарства.
- ПРН13.** Демонструвати повагу до етичних принципів та формувати етичні засади співпраці в колективі.
- ПРН16.** Організувати результативні та безпечні умови праці.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Інструктаж з техніки безпеки. Вступна екскурсія. Знайомство з базою практики, графіком і режимом роботи. Організація території, лісовпорядні знаки.	Ознайомлення студентів з правилами заготівлі гербарних зразків, їх сушіння та оформлення гербарію. Екскурсія в дендропарк навчального закладу, лісові масиви, захисні насадження для збору гербарних зразків в кількості 40 - 80 видів. Ознайомлення з видовим складом насаджень.	Гербарій, усне опитування Виконання самостійних науково-дослідних робіт.
2.	Визначення рослин, опис рослинних параметрів.	Навчитись здійснювати морфологічний та екологічний опис деревних рослин.	Опис морфологічних ознак..
3.	Фенологічні	Ознайомлення з методикою	Подання звіту з

	спостереження за деревними породами, визначення фенологічних фаз рослин. Екологічні фактори та екологія деревних рослин.	фенологічних спостережень за деревними породами. Встановити які екологічні фактори чинять вплив на них та як.	фенологічних спостережень
4.	Різноманіття типів ґрунтів та ґрунтоутворюючих порід на території лісництва. Польові методи визначення типу ґрунту, його механічного складу.	Закладання ґрунтових розрізів. Їх опис та збір зразків ґрунтоутворюючих порід та мінералів.	Виконання самостійних науково-дослідних робіт.
5.	Ерозія ґрунтів та заходи боротьби з нею.	Ознайомлення з типами ерозії, її швидкістю. Антропогенний вплив на ґрунти. Збір зразків ґрунтоутворюючих порід та мінералів.	Підготовка звітних матеріалів, заповнення польових щоденників.
6.	Камеральний період практики	Оформлення матеріалів практики: щоденника, польового блокноту, журналу польових робіт, звіту про навчальну практику.	Захист звіту, самостійних навчально-дослідних робіт. Залік.

Кожен здобувач вищої освіти під час навчальної практики повинен виконати весь комплекс робіт, передбачених програмою. Він відповідає за якість таксації на своєму об'єкті і є помічником для інших членів бригади з вимірювання на інших об'єктах бригади. Після закінчення всіх робіт бригади формують спільні для всіх учасників матеріали, а кожен здобувач вищої освіти повинен підготувати звіт, який би містив:

- титульний аркуш;
- мету і завдання навчальної практики;
- опис виконаних робіт за кожною темою;
- перелік деревних та чагарникових порід з якими студент ознайомився під час практики;
- висновки та пропозиції;
- список літературних джерел.

Контрольним етапом є захист звіту. До звіту додають щоденник.

Роботи, які виконуються здобувачами вищої освіти під час літньої навчальної практики, поділяються на польові та камеральні. Низка польових робіт проводиться спільно з керівником, за його безпосередньої участі. Роботи з збору

гербарію: підготовка і обробка матеріалів навчальної практики виконуються здобувачами вищої освіти самостійно.

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	0
Практичне заняття	25
Самостійна робота	0
Контрольна робота	25
Індивідуальне завдання	0
Залік	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні															Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Лекції																0
Практичні з-тя														10	10	20
Самостійна р-та																
Контрольна роб.																
Індивідуальні завдання															30	30
Екзамен/Залік																50
Всього за тиж-нь															30	100

Шкала оцінювання: вузу, національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. Ресурсне забезпечення

Література:

1. ЛІСОВІ КУЛЬТУРИ /Гордієнко М. І., Гузь М. М., Дебринюк Ю. М., Маурер В. М, Львів: Камула, 2005 608 с.: іл.
2. Заячук В.Я. Дендрологія. Підручник. Львів: Априорі, 2008. 656 с.
3. Калініченко О.А. Декоративна дендрологія. Київ: Вища школа, 2003. 199 с.
4. Кохно М.А., Пархоменко Л.І. Дендрофлора України. Дикорослі й культивовані дерева і кущі. Покритонасінні. Довідник. Київ: Фітосоціоцентр, 2002. 448 с.
5. Липа О.Л. Дендрологія з основами акліматизації. Київ: Вища школа, 1977. 122 с.
6. Литвак П.В., Ткачук В.І. Дендрологія: [навчальний посібник]. Житомир, Полісся, 2002. 340 с.
7. Швиденко А.Й., Данілова О.М. Дендрологія: [підручник]. Чернівці: Рута, 2003. 384 с.
8. Лісове ґрунтознавство. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт з дисципліни для студентів денної форми навчання за освітнім ступенем бакалавр зі спеціальності 205 «Лісове господарство» / уклад. В. І. Канівець, Л. А. Шевченко, К. М. Кудряшова, Г. І. Рябуха. Чернігів: НУ «Чернігівська політехніка», 2020. 32 с
9. Ведмідь М.М., Распопіна С.П. Оцінка лісорослинного потенціалу земель. К.: Вид. дім "Екоінформ", 2010. – 84 с.
10. Распопіна С.П. Методичні рекомендації до виконання практичних робіт з дисципліни «Лісове ґрунтознавство» для здобувачів початкового рівня (короткий цикл) вищої освіти (молодший бакалавр) галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство» спеціальності – 205 «Лісове господарство». ХНАУ, 2020. – 102 с.
11. Распопіна С.П. та ін. Методика визначення придатності ґрунтів для лісорозведення / Київ, 2018. – 22 с.

7. Контактна інформація

Кафедра	Лісового і аграрного менеджменту, адреса вул. Галицька 201, каб. 107, (0342) 59-61-66 ; (0342)59-61-72 , https://kag.pnu.edu.ua/ , електронна адреса klam@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Григорів Ярослава Ярославівна
Контактна інформація викладача	klam@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодекс честі ДВНЗ
--------------------------	---

	<p>«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності, Положення про запобігання плагіату у ДВНЗ «прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; отримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в дистанційній онлайн режимі за погодженням із деканом факультету). Студенти, які слухають дисципліну зобов'язані відпрацювати заняття/ невиконаний обсяг робіт (переписати контрольну роботу, написати реферат, виконати творчу роботу)</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку відповідно до зазначених критеріїв оцінювання у ЕНК. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Передбачає зниження балу та виконання додаткового завдання</p>

Додаткові бали	Позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність, фундаментальність.
----------------	--

Викладач _____ Григорів Я.Я. _____